

Vaš сосед nima nobenega časopisa. Kaj boste storili?

tudi namestnik ministrskega predsednika, glavni steber nacionalistične (falangistične) stranke in svak ter prijatelj državnega poglavarja generala Franca.

Znatne spremembe angleške vlade. Radi bolehnosti in starosti je odstopil bivši ministrski predsednik Chamberlain, ki je bil v Churchillovi vladi predsednik tajnega sveta in podpredsednik vlade. Chamberlainov odstop je sprožil dalekosežno preosnovo celotne angleške vojne vlade. Med novimi ministri ni niti eden star 60 let in so same ugledne osebnosti političnega in gospodarskega življenja. Novi notranji minister je 52 letni socialistični vodja Morrison. Novi predsednik tajnega sveta je 58 letni John Anderson. Andreo Duncan, ki prevzame ministrstvo za oboroževanje, se je že izkazal kot trgovinski minister. Novi trgovinski minister kapetan Olliver Lyttleton je že od začetka vojne vodja urada za nadzorstvom nad nakupom kovin. Splošno prevladuje mnenje, da je Churchill z novimi spremembami svojo vlado znatno ojačil in pomladil.

Katoličani na Poljskem. Položaj katoličanov v tistem delu Poljske, ki so ga zasedli boljševiki, postaja iz dneva v dan težji. »Osservatore Romano«, glasilo Svete stolice, poroča, da katoličani doživljajo vedno hujši pritisk. Duhovniki morajo plačati mnogo več davkov kot drugi državljani. Najemnina je zanje osemkrat večja kot za druge ljudi. Cerkvam so boljševiki predpisali tako visoke davke, da jih verniki ne bodo več dolgo zmagovali. Cerkve, ki ne plača predpisane davka, pa se oblastveno zapre. Tako bodo boljševiki brez krvavega nasilja dosegli to, kar hočejo, da se namreč cerkve zapro in preneha vse bogoslužje.

Mehiška katoliška mladina se je začela živahneje gibati. Framasoni in komunisti, v bratski slogi združeni, so hoteli napraviti iz Mehike državo brezbožnikov. Ker se je katoliško ljudstvo uprlo proti tej nameri, se je uprizorilo krvavo preganjanje katoličanov in zlasti njihovih duhovnikov. Ko so združeni sovražniki katolicizma uvideli, da z nasiljem, čeprav je trajalo več let, ne morejo vere za-

Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite na tešče, z lahkoto doseči izpraznenje črev in urejeno delovanje želodca. »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočena in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35

V sobi je zavladalo splošno začudenje. Navzoči so zagledali temnorjav dekliški obraz.

»Dober večer, Anita!« je porogljivo pozdravil Erik. »Oprosti mi mojo nevljudnost! Prepričati sem se hotel o resničnosti tega, kar govorijo na Zapadu: da si se končno veljavno pridružila živinskim tatovom!«

Anita Orloga se je tresla od jeze in razburjenosti. »Poplašal mi še boš to osramotitev!« je zasikala. »Maščevala se bom!«

Bila je kakor divja mačka. Oči so se ji v onemogli jezi zlovesče svetlikale. A v kljub vsemu je bila lepa in navzoči skoraj niso mogli verjeti, da se v njej skriva kaka zloba.

»Do maščevanja imaš pravico!« je odgovoril Erik. »Vprašanje pa je, ali boš imela zanj priliko. Zdaj bi te lahko prijel in izročil oblasti, a tega ne bom storil, ker si ženska. In tudi vem, da prežijo tvoji ljudje zunaj. Pojdi mednje!«

Ko si je hotela Anita spet zakriti obraz, je dodal smehljaje:

»Možje so že videli tvoj obraz. Čemu si ga torej spet zakrivaš ko kaka egiptovska kneginja?!«

Anita ga je še enkrat strupeno pogledala, potem pa naglo izginila. Zunaj je bilo temno, tako da je lahko precej neopaženo zbežala.

Po Anitinem odhodu so možje posedli in živahno

tretji in Boga pregnati iz src mehiškega ljudstva, so prenapeti lok znatno zrahljali. Zaprte cerkve so se zopet odprle. Duhovniki in redovniki so se začeli vračati. Državna šola pa je tudi odslej ostala brezverska, kakor je bila prej. Ljudstvo bo moralo zastaviti vse svoje sile, da bo to najvažnejšo prosvetno ustanovo države, šolo, iztrgalo socialistom in komunistom iz rok. Medtem pa se katoliški starši in

resnični prijatelji mladine trudijo, da s krščansko organizacijo rešijo mladino preteče brezverske poplave. Katoliška mladinska organizacija naglo raste. Po najnovejši statistiki imajo verska društva mehiške mladine že 1.300.000 članov. Pol milijona jih je vpisanih v apostolat molitve, pol milijona pa med eharistične križarje. Iz obnovljene mladine bo sčasom vstala obnovljena Mehika.

Letalstvo od svetovne vojne do danes

Letalstvo v svetovni vojni

Modernemu vojnemu letalstvu je položila temelj svetovna vojna, ki je iz neoboroženega izvidnega letala, katerega moremo po vsej pravici imenovati zarodno celico vojnega letalstva, razvila več povsem različnih vrst letal.

Ob koncu svetovne vojne že poznamo razliko med letali za bližnji in daljni izvid ter topniškimi izvidniki. Prav tako poznamo tudi že bojna letala, katerih naloga je bila napad v nizkem letenju s strojnimi in lahkiimi bombami na sovražne položaje ali pa premikajoče se pehotne in motorizirane kolone. V letu 1915. se pojavi bombno letalo, pri katerem je bila že takrat največja pažnja posvečena vzdržanju s pogonsko silo na velike razdalje in visoki nosilnosti. Ob koncu leta 1914. se rodi lovsko enosededno letalo za borbo proti nasprotnim izvidnim letalom. Poznamo že tudi pomorsko letalstvo s tremi najvažnejšimi vrstami: izvidnikom, bombnikom, odnosno torpednim letalom ter lovcem.

Tri skupine povojnih letal

Po vojni je razvoj vojnega letala zelo hitro napredoval in je iz priprostih začetkov ustvaril novo, najnevarnejše orožje, ki danes ni več pomožno sredstvo vojske in mornarice kot v svetovni vojni, temveč je samostojen del vsake oborožene sile.

V razdelitvi modernega vojnega letalstva poznamo danes tri skupine:

a) bombno letalstvo kot napadalno sredstvo, sestavljeno iz bombnikov, ki prenašajo vojno v zaledje in delujejo samostojno in neodvisno od kretanj vojske in mornarice;

b) lovsko letalstvo kot obrambno sredstvo, sestavljeno iz lovskih letal, ki imajo nalogo preprečevati napade sovražnih bombnikov;

c) združeno letalstvo, ki ga tvorijo vse tiste zračne sile, ki so določene za sodelovanje z vojsko in mornarico. To so izvidna letala, bojna letala ali letala za napadanje v nizkem letenju, letala za prevoz čet, letala za zvezo in letala za več svrh.

Tri vrste bombnih letal

Bombno letalstvo tvorijo posebna letala, ki jih imenujemo bombnike in jih z ozirom na naloge delimo v lahke, srednje in težke. K njim spada tudi posebna vrsta bombnika, ki je v Španiji in v nemško-poljski vojni pokazal svojo izredno ubojno silo, to je strmoglavec. Moderni najtežji bombniki pa morejo zaradi svojih izrednih letalnih sposobnosti vršiti poleg dnevnih tudi nočna letenja.

Lahki bombniki

Lahki bombniki služijo za napadanje ciljev, ki so v majhni oddaljenosti od fronte in jih rušijo z bombami srednjega kalibra. Ker je prav v takih odsekih najčeseče računati z zračnimi borbami in močnim delovanjem protiletalskih orožij, morajo razpolagati lahki bombniki poleg velike brzine z velikim vrhuncem vzpona, z izredno okretnostjo in močno oborožitvijo. Lahki bombniki so večinoma enomotorni, v zadnjem času pa se vedno česeče uvajajo dvomotorna letala z dvema ali tremi člani posadke. Brzina modernega lahkega bombnika znaša do 500 km na uro, nosilnost pa se giblje med 250 do 500 kg.

Srednji bombniki

Srednji bombniki napadajo cilje, ki leže globlje za nasprotnikovo fronto. Srednji bombniki nosijo s seboj bombe večjega kalibra. Tudi za to skupino bombnega letala je važna visoka vrhunec vzpona in močna oborožitev. Ob vsem tem pa se pojavlja še potreba velikega vzdržanja s pogonsko silo. Moderni srednji bombniki so z redkimi izjemami vsi dvomotorni tipi s tremi do štirimi člani posadke. Brzina se giblje med 400 do 450 km na uro in nosilnost med 500 do 900 kg.

Težki bombniki

Težki bombniki so letala, ki nosijo preko 1000 kg bomb, med temi bombe najtežjega kalibra. Služijo za napade daleč v globini nasprotnikovega ozemlja in usmerjajo svoje napade predvsem na velika industrijska naselja. Velika nosilnost in visok vrhunec vzpona sta

razpravljali o dogodkih, katerim so prisostvovali. Največ so se pogovarjali o skrivnostni Aniti, Rogerju in Eriku. Anita so pomilovali, ker so smatrali, da je po nesreči zašla v razbojniško družbo. Rogerja so obsojali, in sicer zaradi grdega vedenja nasproti Mariji ter zaradi strahopetnosti; takoj v začetku pretepa je bil namreč izginil ko kafra. Erik pa je zrasel v njihovih očeh v nedosegljivega junaka.

8.

Marija je sedela za točilno mizo. Prizori, katerim je bila priča, so jo tako razburili, da se je vsa tresla. Bila je blede in oči je imela zaprte, ko da bi dremala.

Erik je pristopil k deklici. Molče jo je vzel v naročje in jo nesel iz hiše, ker je vedel, da je potrebna svežega zraka. Marija se ni branila. Desno roko je ovila okrog mladeničevega vratu in se je dala mirno nesti. Živci so ji bili tako popustili, da se ni prav zavedala, kaj se z njo godi.

Mladenič se je podal na dvorišče. Ob ograji so rasle nizke vrbe. Erik se je ustavil pod njimi. Veje, s katerimi se je vetrič poigraval, so rahlo božale Marijo po obrazu. Deklica se je šele zdaj prav zavedla. Nekam preplašena se je izvila iz mladeničevega naročja.

Mesec, ki se je prej skrival za oblaki, se je zdaj rešil temne zavese in je s svojim sijem posrebril vso

odkar se radij pridobiva, majhne, če upoštevamo, da se zaradi razpadanja zmanjša vsebina radija na polovico šele v 1580 letih.

Nazadovanje ledenikov. Byrdova antarktična odprava je ugotovila, da ledeniki v teh krajih

Neki udeleženec te odprave razlaga ta pojav ne s tem, da bi postalo v Antarktidi morda topleje, temveč baš nasprotno s tem, da temperatura tam v zadnjih letih pada. Baš hudi mraz zavira nastajanje ledenikov. Ledeniki »živijo« od snega, a če je mraz tako hud, da ne nastanejo več snežni meteži, tedaj mora ledenik tako rekoč gladovati in požirati samega sebe. Isti pojav so med ostalim tudi opazovali v severnem polarnem pasu.

nujna in zahtevata veliko brzino, kajti velika brzina ne samo, da olajša nenadni napad, temveč tudi marsikdaj predstavlja rešitev na begu pred protiletalskim orožjem in sovražnimi lovskimi letali. Težki bombniki razpolagajo z zelo močno oborožitvijo. Težki bombniki so dvo- ali štirimotorni, z nekaj izjemami tudi trimotorni. Povprečno se gibljejo brzine težkih bombnikov od 380 do 500 km, letijo lahko 1000 do 3000 km, nosilnost pa večinoma 2000 do 2200 kg. Posadka tvori štiri do pet mož.

V zadnjem času pa so se pojavili tako imenovani »veliki bombniki«, ki morejo nositi do 4000 kg eksploziv, razpolagajo z brzino preko 450 km na uro ter prevozijo razdalje do 4000 km.

Iz Amerike pa poročajo, da so tam sestavili »leteče trdnjave«, vendar pa podrobnosti o teh letalih še niso znane. Razumljivo pa je, da bodo te »leteče trdnjave« v vsem prekašale opisane vrste letal. Govorijo, da bo Anglija dobila od Amerike v najkrajšem času 30—50 »letečih trdnjav«.

Bombniki so opremljeni s sprejemnimi in oddajnimi radijskimi aparati

Vsi moderni bombniki so opremljeni s sprejemnimi in oddajnimi radijskimi aparati in z vsemi mogočimi drugimi aparati. Vodnik letala se lahko brezžičnim putem pogovarja z zemljo in od tam prejema navodila, kam naj usmeri svoj polet ali od kje mu grozi nevarnost.

Kratke tedenske novice

V Makarski v Dalmaciji je umrl 98 letni Mijo Madonič, ki je bil zadnji še živeči borec iz bitke pri otoku Visu leta 1866., v kateri je premagal admiral Tegethoff italijansko mornarico.

Naša vlada je izdala zakon, po katerem bo omejeno število študirajočih judovskih dijakov na vseučiliščih.

Po zasedbi Sedmograške okrepjena Madžarska šteje blizu 13 milijonov prebivalcev in lahko postavi v primeru vojne 1.300.000 mož pod orožje.

Madžari in Romuni drug drugega napadajo po radiju in drug drugemu očitajo nasilstva nad manjšinami.

Okoli 15.000 nemških vojakov je vkorakalo v Romunijo, da bodo zavarovali petrolejske vrelce in bodo tvorili jamstvo Nemčije za varnost Romunije.

Mussolini se mudi na pregledu severnih italijanskih čet, ki so nastanjene v Piemontu, po Lombardiji ter Benečiji.

Italija je vzela iz prometa nikljaste kovance in je dobila s tem 160 ton niklja, katerega bo uporabila v letalske svrhe.

Po odločbi Nemčije bo smela imeti Francija 100.000 mož broječo vojsko s 4000 častniki. Ta armada bo sestavljena samo iz prostovoljcev, ki bodo služili 12 let.

Zadnje nedelje je bilo v Varšavi, leto dni po vkorakanju nemških čet v poljsko glavno mesto, otvorjeno popolnoma prenovljeno nemško gledališče.

Predsednik irske vlade De Valera je izjavil, da je pripravila Irska dva milijona mož za obrambo svoje neodvisnosti in nevtralnosti.

Angleške oblasti bodo izdajale za zaklonišča v podzemeljskih železnicah in za javna zaklonišča posebne izkaznice, katere bodo na razpolago ženam, otrokom in delavcem.

Za napade na London se poslužujejo Nemci letal, katera so brez pilotov in jih vodijo s pomočjo elektro-magnetičnih valov iz daljave — tako sodijo Angleži.

Pretekli teden so Angleži pripeljali na otok Malto velika ojačenja. Malta je otok v Sredozemskem morju južno od Italije.

Anglija bo skoro dokončala posebno zračno obrambo, ki bo onemogočala sovražniku nočna bombardiranja.

Rusija je imela zadnje čase velike manevre, ki so segali od Črnega do Baltiškega morja. Udeleževal se jih je vojni minister maršal Timošenko. Zadnji manever je bil v leningrajskem okrožju.

Amerika gradi trimotorne bombnike z 2500 konjskimi silami. Posadka bo štela 12 ljudi. Novi bombniki bodo nosili 18 ton bomb.

Prvi bataljon ameriških padalcev je bil osnovan v Fort Beningu v severnoameriški državi Georgija. Bataljon šteje 500 mož.

Ako bo vodila Amerika vojno v Tihem oceanu, bo posegla Japonska v vojno na Atlantskem oceanu. Če se bo pa vmešala Amerika v evropsko vojno, bosta Nemčija in Italija sodelovali z Japonsko na Tihem oceanu — tako izjavljajo Japonci.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Dobra krščanska mati umrla v Rušah. Predzadnje nedeljo smo položili k večnemu počitku dobro Oberčevno mamo komaj v 59. letu starosti. Po triletnem trpljenju, skoraj vedno prikovano na bolniško posteljo, jo je Vsemogočni poklical k sebi. Pred par leti so ji deroči valovi Drave odnesli sina. Tega ni mogla nikoli preboreti. Bolezen jo je vrgla na bolniško posteljo, dokler sama ni odšla za sinom uživati plačilo. Dobri krščanski materi in naši dolgoletni naročnici naj bo Bog usmiljen!

Smrt gojenke Dekliškega krožka. Smrtna kosa je iztrgala iz naših vrst vrlo gojenko Pečnik Štefko iz Rošnje pri St. Janžu na Dravskem polju. Po kratki a mučni bolezni nas je zapustila. Kako je bila priljubljena med nami, pričča spremstvo na zadnji poti. Spremljale so jo gojenke in druge deklice v belih oblekah, zastopstvo mladenk in članic v krajih ter vsa šolska mladina z učiteljstvom. Nosile so jo tovarišice. Šolarji so ji na domu in ob grobu zapeli v slovo. — Zelim ti, draga sestra, naj Ti bo zemljica lahka in Bog obilen plačnik! — Ostalim, predvsem materi, ki je izgubila že drugo oporo (pred par leti ji je namreč utonil mož), sestricam in gojenkam, ki za njo žalujejo, pa izrekamo solzljive!

Smrt dobrega očeta pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. V Gospodu je zaspal po dolgi bolezni Pepelnik Janez v Župeči vasi. Bil je blag človek, skrben mož in oče, ki je z veliko vdanostjo prenašal križe življenja in bolezni. Zapustil je žalujočo vdovo in dva nepreskrbljena otroka. Bog mu bodi bogat plačnik!

Umrl je mož, kakršnih je malo. V starosti 83 let je umrl v Črešnjevcih pri Gornji Radgoni daleč na okoli znani in spoštovani posestnik Zemljic Jožef. Mnogo let je bil priden gospodar na svojem vzorno obdelanem posestvu. Bil je skoz in skoz veren in narodno zaveden, kar pričajo mnogi katoliški listi, ki prihajajo v njegovo hišo. Pray tako je tudi svoje otroke vzgojil v strogo katoliško-narodnem duhu.

Nadalje je bil soustanovitelj posojilnice, gornjeradgonskega brainega društva ter dolga leta občinski odbornik. Ob obilni udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev smo ga 5. septembra pokopali na šentpeterskem pokopališču. Pri odprtem grobu se je najprej poslovil v prelepih besedah domači gospod župnik. Slednjič pa je vzel slovo od rajnega še sedanj ravnatelj posojilnice g. minister Snój. Počivaj v miru v prelepi zemlji slovenski, ki si jo ljubil z vsem srcem!

Duhovnikova mati umrla. Prejšnji teden je nezgodna smrt v Črensovcih v Prekmurju pretrgala nit življenja Ani Törnar, posestnici in materi salezijanskega duhovnika v Črensovcih. Pokojnico je že dalj časa mučila zavratna bolezen, a jo je Bogu vdano prenašala do smrti. Bog ji daj nebesa, a preostalim naše solzljive!

Vzorna učiteljica in vzgojiteljica umrla pri Sv. Andražu v Halozah. Zapustila nas je močna žena, zlata mamica, vzorna učiteljica in vzgojiteljica, gospa Ema Vobič, roj. Trstenjak. Ni še minilo leto, kar sta ji umrli sivolasa mati in sestra Marija, ki je v Ptujju več ko 20 let prenašala strašno trpljenje s svetniško vdanostjo in so ob njeni smrti preteklo zimo govorili kakor o pravi krščanski mučnici. Tudi naši dragi Emi je Bog naklonil podobno grenki kelih trpljenja. V 36. letu vestnega in zvestega službovanja je hudo zbolela. Pol leta je nosila težki križ nadvse hude bolezni. Opešale so ji ledvice, prebavni organi in srce. Dne 30. septembra ob 17 je v mariborski bolnišnici vsa Bogu vdana v Gospodu zaspala. Bila je vneta častilka božjega Srca, žalostne Matere božje, sv. Jožefa in Male Terezike. In sedaj bo v tem lepem Marijinem rožnovenskem mesecu, tako bogata na dobrih delih, lahko obhajala god sv. Terezike in prvi petek! Tukaj na zemlji ni dočakala zaprosenega miru in pokoja. Sedaj pa trdno upamo, da je Gospod svojo zvesto služabnico pozval na večni mir in pokoj v nebesa. Tam ni več trpljenja ne žalovanja... Bog je obrisal vse solze iz njenih oči... In to ji voščimo in želimo vsi, ki smo si dobri bili. — Blaga Ema! V nebesih boš nadalje-

Tudi posledica vojne. Na obali Tihga oceana rastejo v Severni Ameriki smreke in jelke, ki dajejo najboljši les za letala. Naravno, da so začeli gozdove na debelo izsekavati. In kar je najznačilnejše, posekajo tudi mnogo dreves, ki za tehnično predelavo niso dovoljna. Le povprečno sedem odstotkov lesa je uporabnega. Torej mora pas* sto dreves, da dobe izmed njih sedem dobrih debel. In drevesa potrebujejo 250 let, da dorastejo za sečnjo!

V svileni obleki na delo gredo japonske delavke. Tudi državni uradniki so dobili svilene obleke, pa pismonoše in stražniki. Japonske pisemske znamke so tiskane na svilo. To pa zato, da spravijo na trg blago, ki ima zdaj premalo odjemalcev.

okolico. Marija in Erik sta se spogledala. Deklica je bila bleda in je drhtela. Mladeniču pa je bilo toplo pri srcu. Čutil je sicer, da Marija nima gorkih občutkov do njega, a to ni ohladilo njegove ljubezni.

»Hvala lepa!« je zašepetala Marija. Velike oči je upirala v Erika, toda iz njih je zrla topa odsotnost, kar je mladeniča še bolj prepričalo v slutnji, da v njenem srcu zanj ni prostora.

Erikov pogled je bil otožen. Marija je to opazila, toda ostala je hladna. Obrnila se je vstran in rekla:

»Pojdite nazaj v gostilno. Povsod je že mir. Prijatelji vas gotovo čakajo.«

Erik se je trpko nasmehnil.

»Nimam prijateljev! Zase živim. Možje, ki so v gostilni, so pošteni, zato je razumljivo, da so se postavili zoper lopove. Sicer pa, če dovolite, se jim grem zahvaliti.«

»Lahko storite, kar hočete!«

»Vem. A to sem hotel povedati, da bi vi počakali na moj povratek. Nekaj zmot bi rad razpršil, zato prosim za razgovor. Takoj se bom vrnil!«

Marija je hotela odgovoriti, da je vsako objasnjevanje nepotrebno, toda Erik je že odhitel.

Možje so bili še zbrani. Garnett je ravno postavil svečo na njihovo mizo. Erika so sprejeli z veseljem. Ker

so mislili, da so se nasprotniki zunaj poskrili, so se nekoliko ball zanj.

»Možje,« je glasno zaklical mladenič, »prav lepa hvala za vašo pomoč!«

»Nič se ne zahvaljuj!« je odvrnil najstarejši zlatokop, ki je bil nekak vodja družbe. »Kar smo storili, je bila naša dolžnost.«

»Trd fant si!« je pripomnil drug mož. »Ponosni smo lahko, da smo ti smeli pomagati.«

»Hvala lepa! Zdaj pa me oprostite za nekaj časa. Neko zadevo moram urediti. Potem se bom spet vrnil.«

Ze je odhitel. Dva-, trikrat je skočil in je bil na prejšnjem mestu. Doživel je razočaranje. Marije ni našel. Nekaj časa je mrko gledal okrog sebe in čakal. Nazadnje pa se je vrnil k mizem v pivnico. Za vsakega je naročil vrček piva. Možje so izpili, potem pa so se drug za drugim podajali k počitku. Ker niso imeli denarja za posebne sobe in postelje, so si postlali kar na tleh gostilniške sobe, drugi pa so se zleknili po klopeh.

Erik je bil kmalu sam buden. Sedel je za mizo. Podprl je brado z dlanmi, uprl komolce v mizo in tako strmel v temno noč. Razmišljal je o dogodkih tega večera. Nazadnje so se mu misli ustavile pri Rogerju. Izginil je, ko da bi ga zemlja požrla. Ta lopov si je prisvojil Rajski dol, čeravno je vedel, da že ni brez lastnika.

(Dalje sledi)